

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/158/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417207348
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6417207348.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Ivce Hanuskovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobkyne G. L., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom 1. Z. XXXX/XX, XXX XX C. N., právne zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s. r. o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, proti žalovanému McGrath & Arthur, s. r. o., so sídlom Partizánska 2, 811 03 Bratislava, P: XX XXX XXX, právne zastúpenému Advokátska kancelária Tomáš Petko s. r. o., so sídlom Drotárska cesta 7, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 2 279,20 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 22Csp/80/2017-150 zo 17. apríla 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom v časti výroku, ktorým žalobu o zaplatenie istiny vo výške 2 279,20 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 2 279,20 Eur od 27. 05. 2017 do zaplatenia zamietol (časť I. výroku), m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni istinu vo výške 2 279,20 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 2 279,20 Eur od 27. 05. 2017 do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom v časti výroku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti uplatňovaného úroku z omeškania zamietol (časť I. výroku), p o t v r d z u j e.

III. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom vo výroku o trovách konania (II. výrok) m e n í tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

IV. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie,“ resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 17. 04. 2019 žalobu zamietol (I. výrok).

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný má právo na náhradu trov konania proti žalobkyni v rozsahu 100 % (II. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou proti žalovanému domáhala zaplatenia 2 279,20 Eur spolu s úrokom z omeškania 8 % ročne zo sumy 2 279,20 Eur od 27. 05. 2017 do zaplatenia z titulu bezdôvodného obohatenia a náhrady trov konania. V žalobe žalobkyňa uviedla, že zmluvou o úvere č. 1065727619 zo dňa 18. 09. 2008 (ďalej aj „Zmluva o úvere,“ resp. „úverová zmluva“) uzavretou medzi ňou a právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou GE Money, a.s. (ďalej aj „právny predchodca žalobcu“) došlo k poskytnutiu finančných prostriedkov žalobkyni vo výške 6 472,81 Eur. Medzi právnym predchodcom žalovaného a žalovaným

došlo na základe zmluvy o postúpení pohľadávky k postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej z úverovej zmluvy. Neuvedenie podstatných náležitostí v Zmluve o úvere je sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Podľa žalobkyne žalovaný na základe Zmluvy o úvere nemal nárok na plnenie nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov žalobkyni (výška poskytnutých finančných prostriedkov žalobkyni predstavuje sumu 6 472,81 Eur). Žalobkyňa na základe Zmluvy o úvere poukázala na účet žalovaného plnenie minimálne vo výške 9 973,31 Eur, teda o 3 499,50 Eur viac, než mal veriteľ, resp. žalovaný na základe Zmluvy o úvere nárok.

Žalovaný vo vyjadrení k žalobe žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Namietal pasívnu vecnú legitimitáciu v konaní, pretože nie je zmluvnou stranou Zmluvy o úvere. Uviedol, že vzťah zo Zmluvy o úvere vznikol medzi žalobkyňou a GE Money a. s., je „nezávislý“ zo zmluvného vzťahu zo zmluvy o postúpení pohľadávky a Zmluva úvere spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti pre jej platnosť. Žalovaný vzniesol námietku premlčania. Podľa jeho názoru subjektívna premlčacia doba začala plynúť od 02. 06. 2014, t. j. od dátumu poslednej úhrady splátky zo strany žalobkyne.

Žalobkyňa v replike ohľadne námietky pasívnej vecnej legitimitácie uviedla, že nie je podstatné, ktorý subjekt s ňou Zmluvu o úvere uzavrel, ale ktorý subjekt reálne prijal plnenie zodpovedajúce bezdôvodnému obohateniu, teda ten kto sa na jej úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil. Na jej úkor sa bezdôvodne obohatil žalovaný, pretože platba v sume 2 279,20 Eur zo dňa 02. 06. 2014 bola poukázaná na účet, ktorého vlastníkom je žalovaný. O tom, že sa na jej úkor obohatil žalovaný, sa dozvedela od svojho právneho zástupcu, a to po prvej porade, keď si jej právny zástupca preštudoval Zmluvu o úvere a informoval ju o možnostiach uplatnenia si jej práv. V ten istý udelila svojmu právnenému zástupcovi plnú moc na jej zastupovanie. Podľa jej názoru svoje právo si uplatnila dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe.

Žalovaný v duplike zotrval na tom, že nie je zmluvnou stranou Zmluvy o úvere, preto nie je pasívne vecne legitimitovaný v spore. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala od akého dátumu a z akého dôvodu sa má počítat premlčacia doba v zmysle ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). K úrokom z omeškania argumentoval, že žalobkyňa v žalobnom návrhu požaduje priznanie 8 % ročného úroku z omeškania tvrdiac, že právny vzťah, na základe ktorého sa žalobkyňa domáha vydania bezdôvodného obohatenia, vznikol pred dňom 01. 02. 2013. Hoci právny vzťah založený Zmluvou o úvere vznikol pred uvedeným dátumom, avšak táto zmluva sa žalovaného nijako netýka.

Žalobkyňa na pojednávaní dňa 07. 03. 2018 uviedla, že začiatkom januára 2017 na internete čítala, že je možné zaplatené prostriedky získať späť ako bezdôvodné obohatenie.

Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 22Csp/80/2017-40 dňa 07. 03. 2018 žalobu zamietol a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania proti žalobkyni v rozsahu 100 %.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil uznesením č. k. 12Co/229/2018-118 zo dňa 28. 09. 2018.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 100 ods. 1, § 107 ods. 1, 2 a § 451 OZ.

K pasívnej vecnej legitimitácie súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, pretože žalovaná suma bola poukázaná práve na účet žalovaného.

Súd prvej inštancie pri skúmaní aktívnej legitimitácie žalobkyne zistil, že osobou, na úkor ktorej sa žalovaný mal bezdôvodne obohatiť, nie je žalobkyňa, ale jej dcéra F. L., čo preukazuje výpis z účtu dcéry žalobkyne. Žalobkyňa potvrdila, že na tomto účte boli finančné prostriedky dcéry a taktiež účet patril dcére. Z výpisu z účtu vyplynulo, že dňa 02. 06. 2014 bol zadán príkaz na úhradu sumy 2 279,20 Eur v prospech účtu žalovaného. Žalobkyňa síce uviedla, že dcéra jej tieto prostriedky požičala, avšak túto skutočnosť nepreukázala a ani neuviedla, v akej výške tieto finančné prostriedky dcére vrátila. Súd prvej inštancie mal teda za preukázané, že ak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného, bolo to jednoznačne na úkor dcéry žalobkyne.

K námietke premlčania vznesenej žalovaným súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa počas konania menila svoje tvrdenia o tom, kedy sa dozvedela o skutočnosti, že sa na jej úkor žalovaný bezdôvodne obohatil. V replike žalobkyňa uviedla, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedela od svojho právneho zástupcu, pričom k uvedenému došlo po prvej porade, keď si právny zástupca preštudoval Zmluvu o úvere a informoval ju o možnostiach uplatnenia si jej práv. Pri výsluchu na pojednávaní žalobkyňa ale uvádzala, že o to tejto skutočnosti sa dozvedela začiatkom januára 2017 z internetu, kde náhodne našla článok, ktorý bol o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách u nebankových subjektov. Následne vyhľadala právnu pomoc. Splnomocnenie bolo udelené právnenému zástupcovi dňa 18. 05. 2017. Vzhľadom k uvedeným rozporom súd prvej inštancie považoval tvrdenia žalobkyne za účelové. Podľa názoru súdu prvej inštancie sa žalobkyňa reálne dozvedela, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatila úrok, ktorý nebola povinná zaplatiť, t.j. 02. 06. 2014. Subjektívna dvojročná premlčacia doba jej začala plynúť okamihom získania bezdôvodného obohatenia

žalovaným, to znamená najneskôr 10. 06. 2014, kedy žalovaný potvrdil uhradenie dlhu žalobkyňou. Pokiaľ bola žaloba podaná na súde 29. 05. 2017, bolo ňou uplatnené premlčané právo. I keď je v danom prípade žalobkyňou spotrebiteľka práva neznalá, bolo by neprimeranou ochranou jej práva, pokiaľ by bol začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby posunutý na deň, kedy sa z internetu, alebo od svojho právneho poradcu dozvedela, že žalovaný sa na jej úkor obohatil. Takto by počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby závisel od subjektívneho tvrdenia žalobkyne, ktorý navyše v danom prípade ani nie je jednoznačné. Podľa názoru súdu prvej inštancie subjektívna dvojiročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula v posudzovanej veci pred podaním žaloby. Súd prvej inštancie konštatoval, že bol povinný prihliadnuť na námietku premlčania dôvodne vznesenej žalovaným, v dôsledku ktorej nemohol žalobkyňi priznať premlčané právo. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Žalovaný bol v konaní úspešný, preto mu súd prvej inštancie náhradu trov konania priznal proti žalobkyňi v rozsahu 100 %.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu žalobkyňa podala včas odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd zmenil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 2 279,20 Eur spolu s 8,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2 279,20 Eur od 27. 05. 2017 do zaplataenia, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku s tým, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

Odvolanie odôvodnila odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP.

K aktívnej vecnej legitímácii uviedla, že nie je správny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého finančné prostriedky poukázane na účet žalovaného z účtu patriaceho jej dcére patrili jej dcére, keďže uzavretím zmluvy o pôžičke medzi jej dcérou a ňou (čo logicky muselo predchádzať spornej transakcii) nadobudla ona vlastnícke právo k týmto finančným prostriedkom. Ani prípadné tvrdenia súdu prvej inštancie o tom, že sporná transakcia zo dňa 02. 06. 2014 bola na účet žalovaného poukázaná z účtu patriaceho jej dcére, na veci nič nemení, pretože išlo o finančné prostriedky patriace jej a účet jej dcéry bol len platobným miestom. Jej dcéra bola len splnomocneným zástupcom na odoslanie platby žalovanému, čo však nemá vplyv na samotné plnenie záväzku. Zdôraznila, že jej dcéra pri danej platbe vystupovala len ako poverený/splnomocnený subjekt, pričom uvedené plnenie je riadnym plnením pre žalovaného. O tom, že zastúpenie pri takomto plnení je prípustné a že takýmto spôsobom poskytnuté plnenie je plnením zo strany zastúpeného, svedčí aj ustálená súdna prax (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 01. 08. 2013, sp. zn. 7Cdo/220/2012).

V prípade jej záväzku voči žalovanému ide o peňažný záväzok, pričom splnenie tohto záväzku nie je viazané výslovne na jej osobné vlastnosti. Pri takomto jednostrannom právnom úkone, akým je i splnenie záväzku, jej nič nebránilo nechať sa zastúpiť, pričom takýto úkon je urobený v jej mene a na jej účet. K uvedenému došlo podľa nej v posudzovanej veci, kedy samotnou zmluvou o pôžičke poverila/splnomocnila svoju dcéru na splnenie jej záväzku voči žalovanému. Poukázala na ust. § 151 CSP. Žalovaný doposiaľ v konaní jej tvrdenia nijakým spôsobom nerozporoval a nepreukázal opak.

Plnenie predstavujúce bezdôvodné obohatenie je potrebné považovať za plnenie ňou poskytnuté, a teda je aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia. Za účelom preukázania týchto skutočností navrhla, aby odvolací súd vykonal dôkaz výsluchom svedka - F. L. (jej dcéry), pretože vykonanie uvedeného dôkazu je potrebné za účelom preukázania splnenia procesných podmienok.

Súd prvej inštancie poukázal na nedostatok aktívnej legitímácie na jej strane až na poslednom pojednávaní, pričom došlo k vyhláseniu rozsudku v predmetnej veci, preto nemala možnosť preukázať svoju aktívnu legitímáciu, čo oprávňuje odvolací súd na vykonanie potrebného dokazovania.

Ďalej nesúhlasila s právnym posúdením otázky plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia súdom prvej inštancie. Žalovaný v námietke premlčania podľa nej neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, na základe čoho je možné nepochybne dospieť k záveru, že vedomosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu dochádza a kto sa bezdôvodne obohacuje, mala už v čase zaplataenia splátky plnenej nad rámec istiny poskytnutého úveru. Okrem toho, že žalovaný v konaní svoju námietku premlčania riadne neodôvodnil a túto navyše ani nepodložil relevantnými dôkazmi, pričom dôkazné bremeno v prípade tejto skutočnosti spočívalo práve na jeho strane. V prípade ak žalovaný vzniesol námietku premlčania, bolo jeho povinnosťou preukázať skutočnosti na určenie začiatku plynutia premlčacej doby (a tým aj uplynutie premlčacej doby). K predmetnému poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/353/2014, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/145/2007, rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II. ÚS/38/2015 - 17 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo/1960/1999.

Žiadne jej tvrdenia o získaní vedomosti o vzniku bezdôvodného obohatenia nie sú vo vzájomnom rozpore. O tom, že sa na jej úkor niekto obohatil, resp. že tým, kto sa na jeho úkor obohatil, je žalovaný, sa reálne dozvedela až pri prvej porade so svojim právnym zástupcom, ktorého vyhľadala práve na podklade článku na internete, ktorý si prečítala začiatkom januára 2017. Zmluvu o úvere si jej právny zástupca preštudoval a oboznámil ju so skutočnosťou, že skutočne na základe tejto zmluvy dochádzalo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. V ten istý deň udelila svojmu zástupcovi plnú moc na zastupovanie v konaní, pričom skorší dátum zistenia existencie bezdôvodného obohatenia nebol v predmetnom konaní nijako preukázaný. Navyše bolo by absurdné, aby platila niečo, čo vie, že je nezákonné a čo predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane príjemcu.

Zároveň dala do pozornosti početnú judikatúru, v zmysle ktorej pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nie len predpokladaná vedomosť (uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27. 03. 2007, sp. zn. 33Odo/306/2005, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 31. 08. 2000, sp. zn. 25Cdo/2581/98, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27. 03. 2003, sp. zn. 33Odo/766/2002 a rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 25. 04. 2001, sp. zn. 33Cdo/3003/99). V uvedenej súvislosti taktiež poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 413/2013 - 9, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. 02. 2011, sp. zn. 5Cdo/121/2009, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 24. 10. 2018, č.k. 17Co/67/2018 - 195, rozsudok Krajského súdu Košice zo dňa 07. 12. 2017, sp. zn. 5Co/107/2017, rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 13. 02. 2018, č.k. 5Co/95/2017 - 110, rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co/1455/2014, rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 24. 02. 2016, sp. zn. 17Co/1008/2014 a rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 23. 02. 2017, č.k. 10Co/325/2016 - 117. Obdobné závery v konečnom dôsledku už v posudzovanej veci potvrdil aj odvolací súd, a to vo svojom uznesení Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 28. 09. 2018, č.k. 12Co/229/2018 - 118.

Pokiaľ súd prvej inštancie poukázal na zásadu „neznalosť práva neospravedlňuje,“ uviedla, že tento princíp v danom prípade musí ustúpiť dôležitejšiemu princípu, a to princípu ochrany spotrebiteľa. Tento záver podporuje aj judikatúra najvyšších súdnych autorít (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. 01. 2013, sp. zn. 6MCdo/9/2012.)

Podľa jej názoru rozsudok súdu prvej inštancie trpí vadami, pre ktoré ho nemožno považovať za zákonné, keď súd prvej inštancie svoje závery o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, resp. o začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia žiadnym spôsobom bližšie nezdôvodnil a absolútne nevysvetlil, prečo jej jednotlivé argumenty k uvedeným otázkam nepovažoval za správne. Rozsudok prvoinštančného súdu nespĺňa parametre riadne a dostatočne odôvodneného rozhodnutia, vykazuje znaky arbitrárnosti, svojvoľie, odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného odôvodnenia v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, preto je potrebné považovať ho za nepreskúmateľné a nezákonné.

Keďže súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol nesprávne a výrok o trovách konania je výrokom závislým, preto namietala nesprávnosť a nezákonnosť i výroku o trovách konania.

Na záver poukázala na to, že jedným z atribútov civilného sporového konania a právneho štátu je zásada právnej istoty, čo vyjadruje, že strana konania môže očakávať, že jej spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou a taktiež aj na aktuálne znenie čl. 2 CSP (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5ECdo/192/2014).

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu voči žalobkyni náhradu trov odvolacieho i prvoinštančného konania v celom rozsahu.

K zmluve o pôžičke uviedol, že ide o asynalagmatickú zmluvu, keďže ak došlo len k dohode zmluvných strán o podstatných náležitostiach zmluvy o pôžičke, ale k odovzdaniu predmetu pôžičky nedošlo, nemožno sa s úspechom domáhať, aby veriteľ plnil z titulu zmluvy o pôžičke, pretože zmluva nevznikla (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 238/2010 zo dňa 21. 03. 2012, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 55/98, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25Cdo 695/2003 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 325/2009). Podľa jeho názoru k vzniku zmluvy o pôžičke medzi žalobkyňou a jej dcérou nedošlo, pretože predmet zmluvy nebol zo strany dcéry žalobkyne odovzdaný žalobkyni, a to ani krátkou cestou, ani bezhotovostným prevodom na účet žalobkyne. Keďže medzi dcérou žalobkyne a žalobkyňou nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, mohlo dôjsť k prevzatíu plnenia zo strany dcéry žalobkyne voči žalobkyni (§ 534 OZ), pričom ide o dohodu medzi dcérou žalobkyne a žalobkyňou o splnení záväzku žalobkyne voči nemu (ako veriteľovi žalobkyne) dcérou žalobkyne. Týmto úkonom však dcéra žalobkyne nevstúpila do záväzkového vzťahu, ktorý existuje medzi žalobkyňou (ako dlžníkom) a ním (ako veriteľom), a to

ani namiesto žalobkyne a ani popri nej. Uvedenou dohodou medzi dcérou žalobkyne a žalobkyňou došlo k založeniu nového, samostatného záväzkového právneho vzťahu iba medzi dcérou žalobkyne a žalobkyňou, preto táto dohoda nemôže ovplyvniť pôvodný záväzok medzi žalobkyňou a ním.

Pretože finančné prostriedky na úhradu dlhu voči nemu boli poukázané na jeho účet z účtu dcéry žalobkyne a medzi žalobkyňou a dcérou žalobkyne nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke (finančné prostriedky neboli žalobkyňi zo strany jej dcéry reálne odovzdané), žalobkyňa nebola a nie je aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia voči nemu.

K navrhnutému dôkazu (výsluch dcéry žalobkyne ako svedka) uviedol, že v zmysle ust. § 197 CSP je potrebné označiť skutočnosti, ktoré majú byť výsluchom svedka preukázané. Keďže zo strany žalobkyne neboli v odvolaní uvedené žiadne skutočnosti, o ktorých má byť svedok vypočutý, považoval návrh na vykonanie takéhoto dôkazu za účelový a tendenčný.

Pokiaľ k začiatku plynutiu premlčacej doby žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 6MCdo/9/2012 zo dňa 16. 01. 2013 konštatoval, že predmetom tohto konania bol úplne odlišný skutkový stav, než aký je v posudzovanej veci.

On vzniesol kvalifikovanú námietku premlčania, na ktorú bol súd prvej inštancie povinný prihliadnuť. Nie je prípustné, aj pokiaľ ide o spotrebiteľa, aby tento žiadal vydať bezdôvodné obohatenie aj po niekoľkých mesiacoch po uplynutí premlčacej doby, ak druhá strana oprávnene vzniesla námietku premlčania (rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/302/2016 zo dňa 09. 11. 2016). Žalobkyňa mala od zverejnenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vedomosť o tom, že pokiaľ Zmluva o úvere neobsahuje náležitosti vyžadované zákonom, považuje sa úver za bezúročný a bez poplatkový. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/9/2012 zo dňa 16. 01. 2013, o ktoré opierala žalobkyňa svoje tvrdenia, mal za to, že pokiaľ by uvedené princípy mali aj v iných ako exekučných konaniach ustúpiť princípu ochrany spotrebiteľa, došlo by k popretiu právnej istoty, teda stavu, kedy sa môžeme spoľahnúť na právo, resp. na stav, kedy je právo predvídateľné. Ďalej považoval za potrebné poukázať na to

Podľa jeho názoru tvrdenia žalobkyne, t.j. že o možnom bezdôvodnom obohatení sa dozvedela na internete začiatkom januára 2017, sú v rozpore s tvrdeniami jej právneho zástupcu, ktorý uviedol, že o bezdôvodnom obohatení sa žalobkyňa dozvedela až od neho, preto považoval tvrdenia žalobkyne a jej právneho zástupcu za zmätočné a účelové. Mal za to, že nárok žalobkyne je premlčaný, pričom subjektívna premlčacia doba začala plynúť najneskôr dňa 10. 06. 2014, kedy vydal pre žalobkyňu potvrdenie o úhrade celého dlhu.

Ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/321/2015 zo dňa 20. 04. 2016 a rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/302/2016 zo dňa 09. 11. 2016.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie.

K argumentácii žalovaného ohľadne zmluvy o pôžičke uviedla, že v žiadnom prípade nepopiera to, že k uzavretiu zmluvy o pôžičke dochádza až odovzdaním predmetu pôžičky. Podľa jej názoru nie je relevantné, akým spôsobom k odovzdaniu predmetu pôžičky dôjde, pretože žiaden právny predpis nevyžaduje, aby predmet pôžičky bol odovzdaný osobne veriteľom osobe dlžníka. K odovzdaniu predmetu pôžičky môže dôjsť akýmkoľvek spôsobom. Podstatným pritom je, aby predmet pôžičky bol dlžníkovi zo strany veriteľa reálne poskytnutý. V posudzovanej veci jej dcéra síce poukázala finančné prostriedky na účet žalovaného, avšak toto plnenie je potrebné považovať za plnenie zo strany jej dcéry plnené jej, keďže plnenie bolo poukázané na účet žalovaného práve v jej prospech a za účelom úhrady jej „údajných“ záväzkov. Samotná skutočnosť, že predmet pôžičky nebol najprv poukazovaný na jej osobný účet, ktorý by bol následne poukazovaný na účet žalovaného, nemôže mať vplyv na samotné posúdenie záväzkového vzťahu medzi ňou a jej dcérou ako vzťahom založeným na podklade zmluvy o pôžičke. Pre posúdenie predmetného vzťahu je podstatným, že veriteľ odovzdal predmet pôžičky v prospech dlžníka, a že dlžník sa zaviazal vrátiť veriteľovi vec rovnakého druhu v dojednanej dobe (viď uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 12. 10. 2016, sp. zn. 28Cdo/4279/2016, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 29. 09. 2010, sp. zn. 33Cdo/4312/2008). V tomto prípade je podľa nej účet tretej osoby len platobným miestom, tretia osoba však nie je zaviazaná ako dlžník voči veriteľovi. Zaviazaný podľa zmluvy o pôžičke zostáva aj v tomto prípade dlžník a on je povinný veriteľovi peniaze vrátiť a to bez ohľadu nato, že peniaze priamo neobdržal. V danej veci došlo k naplneniu všetkých predpokladov pre platné uzavretie zmluvy o pôžičke, a preto nemožno súhlasiť s názorom žalovaného vo vyjadrení k jej odvolaniu.

Pokiaľ žalovaný v podanom vyjadrení napádal jej návrh na výsluch svedka uviedla, že odvolanie sa zaoberá otázkou jej aktívnej vecnej legitimácie, v ktorom podrobne uviedla jednotlivé skutočnosti, pre

ktoré by mala byť dostatočne aktívne vecne legitimovaná v konaní. Uviedla, že navrhla vykonať tento dôkaz „za účelom preukázania uvedených skutočností...“, t. j. skutočností obsiahnutých v čl. III podaného odvolania, preto návrh na vykonanie dôkazu výsluchom svedka je dostatočne kvalifikovaným.

Poukázala na to, že začiatkom januára roku 2017 skutočne objavila na internete článok, v ktorom bolo uvedené, že obdobné zmluvy o spotrebiteľských úveroch v mnohých prípadoch trpia vadami, pre ktoré je takéto úvery potrebné považovať za bezúročné a bezpoplatkové. Išlo však o článok, ktorý sa týkal obdobných úverových zmlúv vo všeobecnosti, nie konkrétnej úverovej zmluvy, preto na základe tohto článku nemohla získať skutočnú, reálnu vedomosť o tom, že na podklade konkrétnej úverovej zmluvy dochádza na jej úkor k bezdôvodnému obohateniu. Uvedený článok ju len nasmeroval k tomu, že vyhľadala právneho zástupcu, ktorý si Zmluvu o úvere preštudoval a oboznámil ju s tým, že aj táto úverová zmluva trpí vadami a že žalovaný nemá nárok na žiadne plnenie nad rámec poskytnutej istiny úveru. Preto moment skutočnej, reálnej vedomosti je podľa nej potrebné viazať až k momentu, kedy ju s danou skutočnosťou (že predmetná úverová zmluva trpí vadami) konfrontoval práve jej právny zástupca. Na doplnenie právnej argumentácie týkajúcej sa začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby tiež odkázala na rozhodnutie Krajského súdu Nitra zo dňa 29. 04. 2019, č.k. 6Co/5/2019 - 135. Uviedla, že začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné viazať k momentu získania skutočnej vedomosti o tom, že na základe Zmluvy o úvere žalovaný nemal nárok na žiadne plnenie v rozsahu úrokov a poplatkov.

5. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal mu voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho i prvoinštančného konania v celom rozsahu.

Podľa jeho názoru nie je možné považovať za správne tvrdenie žalobkyne, že k odovzdaniu predmetu pôžičky môže dôjsť akýmkoľvek spôsobom, teda aj bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov (predmetu pôžičky) na bankový účet tretej osoby. Považoval za relevantnú tú skutočnosť, ako má v zmysle ust. § 657 Občianskeho zákonníka a v zmysle interpretácie tohto ustanovenia súdnymi autoritami dôjsť k odovzdaniu predmetu pôžičky. Predmet pôžičky sa totiž v zmysle zaužívaného výkladu odovzdáva priamo veriteľom dlžníkovi a nie iba v jeho prospech (napr. prevodom sumy pôžičky na účet tretej osoby, ktorá nie je zmluvnou stranou zmluvy o pôžičke), tak ako to tvrdila žalobkyňa. K uvedenému poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 55/98, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/47/2017 zo dňa 28. 02. 2017 a uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/74/2010 zo dňa 09. 06. 2010.

Mal za to, že k vzniku zmluvy o pôžičke medzi žalobkyňou a jej dcérou nedošlo, keďže predmet zmluvy nebol zo strany dcéry žalobkyne odovzdaný žalobkyni, a to ani krátkou cestou, ani bezhotovostným prevodom na účet žalobkyne. V zmysle ust. § 534 OZ mohlo dôjsť k prevzatíu plnenia zo strany dcéry žalobkyne voči žalobkyni, pričom ide o dohodu medzi dcérou žalobkyne a žalobkyňou o splnení záväzku žalobkyni voči nemu dcérou žalobkyne. Týmto úkonom však dcéra žalobkyne nevstúpila do záväzkového vzťahu, ktorý existuje medzi žalobkyňou (ako dlžníkom) a ním (ako veriteľom), a to ani namiesto žalobkyne, a ani popri nej. Uvedenou dohodou medzi dcérou žalobkyne a žalobkyňou došlo k založeniu nového, samostatného záväzkového právneho vzťahu iba medzi dcérou žalobkyne a žalobkyňou. Táto dohoda nemôže ovplyvniť pôvodný záväzok medzi žalobkyňou a ním. Plnenie zo strany dcéry žalobkyne voči nemu je možné kvalifikovať ako bezdôvodné obohatenie na jeho strane na úkor dcéry žalobkyne. Z tohto dôvodu by dcéra žalobkyne bola aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia voči nemu. Ak by aj došlo k podaniu takejto žaloby, nárok dcéry žalobkyne by bol podľa neho premlčaný.

V priebehu konania vyšlo najavo, že finančné prostriedky na úhradu dlhu voči nemu boli poukázané na jeho účet z účtu dcéry žalobkyne a medzi žalobkyňou a dcérou žalobkyne nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke (finančné prostriedky neboli žalobkyni zo strany jeho dcéry reálne odovzdané). Z uvedeného dôvodu žalobkyňa nebola a nie je aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia voči nemu.

K začiatku plynutia premlčacej doby odkázal na obsahlu právnu argumentáciu zo svojich predchádzajúcich vyjadrení.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379, § 380 CSP, po nariadení pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku ktorým žalobu o zaplatenie istiny vo výške 2 279,20 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 2 279,20 Eur od 27. 05. 2017 do zaplatenia zamietol (časť I. výroku) a v závislom výroku o trovách konania (II. výrok) zmenil podľa § 388 CSP a v časti výroku, ktorým súd prvej inštancie

žalobu v prevyšujúcej časti uplatňovaného úroku z omeškania zamietol (časť I. výroku), potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou voči žalovanému žalobou domáhala zaplatenia sumy 2 279,20 Eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia, ktorú dňa 02. 06. 2014 poukázala na účet žalovaného s odkazom na Zmluvu o úvere č. 1065727619 uzatvorenú medzi právnym predchodcom žalovaného, a to GE Money, a.s. so sídlom Bratislava, Bottova 7 (ako veriteľom) a žalobkyňou (ako dlžníčkou) dňa 18. 09. 2008 (č.l. 1-3 spisu).

8. Právny predchodca žalovaného listom zo dňa 27. 09. 2013 oznámil žalobkyni, že jeho pohľadávka zo Zmluvy o úvere bola postúpená žalovanému (č.l. 26 spisu).

9. Žalobkyňa v rámci prvoinštančného i odvolacieho konania tvrdila, že sumu 2 279,20 Eur zaplatila žalovanému dňa XX. XX. 2014 z finančných prostriedkov, ktoré jej požičala jej dcéra F. L. dňa 02. 06. 2014, keďže nemala finančné prostriedky na zaplatenie dlhu žalovanému s odkazom na Zmluvu o úvere.

10. Z výpisu z účtu F. Chovanovej odvolací súd mal preukázané, že dňa 02. 06. 2014 bola na účet žalovaného poukázaná suma 2 279,20 Eur s variabilným symbolom zhodujúcim sa s číslom Zmluvy o úvere, t.j. XXXXXXXXXXXX s poznámkou „chovanova emilia“ (č.l. 8 spisu).

11. Žalovaný listom označeným ako: „Potvrdenie o uhradení dlhu“ zo dňa 10. 06. 2014 informoval žalobkyňu o tom, že jej dlh vyplývajúci zo Zmluvy o úvere č. 1065727619, pôvodne uzavretej so spoločnosťou GE Money, a.s., eviduje ako uhradený (č.l. 7 spisu).

12. V súvislosti s odvolacími námietkami žalobkyne odvolací súd uvádza, že v civilnom sporovom konaní musíme rozlišovať procesnú legitímáciu a vecnú legitímáciu. Procesnou legitímáciou rozumieme oprávnenie byť stranou v spore. Vecnou legitímáciou rozumieme z hmotného práva vyplývajúci stav svedčiaci o tom, kto je nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti v konkrétnom prípade. Či je strana vecne legitimovaná, buď aktívne (na strane žalobcu) alebo pasívne (na strane žalovaného), ukáže sa v konečnom vecnom súdnom rozhodnutí. Nedostatok vecnej legitímácie teda znamená, že strana nebola nositeľom práva, o ktoré išlo v konkrétnom konaní. Vecná legitímácia má význam v každom sporovom konaní. Nedostatok vecnej legitímácie teda znamená, že strana nebola nositeľom práva, o ktoré išlo v konaní.

13. V posudzovanej veci odvolací súd zistil, že žalobkyňa bola v spore aktívne vecne legitimovaná na uplatnenie žalobného nároku vo výške 2 279,20 Eur, keďže suma 2 279,20 Eur bola dňa 02. 06. 2014 poukázaná na účet žalovaného z účtu dcéry žalobkyne (F. L.) po tom, ako dcéra žalobkyne požičala žalobkyni sumu 2 279,20 Eur, keďže žalobkyňa nemala finančné prostriedky na zaplatenie sumy 2 279,20 Eur, zaplatenia ktorej sa žalovaný domáhal voči žalobkyni na základe Zmluvy o úvere.

14. Odvolací súd konštatuje, že práve z výpisu z účtu F. L. (č.l. 8 spisu) vyplýva, že suma 2 279,20 Eur bola žalovanému poukázaná z účtu F. Chovanovej dňa 02. 06. 2014 na základe Zmluvy o úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou (viď variabilný symbol zhodujúci sa s číslom Zmluvy o úvere, t.j. XXXXXXXXXXXX s uvedením poznámky, t.j. mena dlžníčky s odkazom na Zmluvu o úvere, t.j. „chovanova emilia“) a nešlo o poukázanie sumy 2 279,20 Eur z účtu F. L. na základe iného titulu, než na základe Zmluvy o úvere č. 1065727619 uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 18. 09. 2008.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu argument žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu, t.j. že k vzniku zmluvy o pôžičke medzi žalobkyňou a jej dcérou nedošlo z dôvodu, že predmet zmluvy nebol zo strany dcéry žalobkyne odovzdaný priamo žalobkyni, a to ani krátkou cestou, ani bezhotovostným prevodom na účet žalobkyne, je právne irelevantný.

16. Odvolací súd poukazuje na to, že o prípad peňažnej pôžičky v zmysle ustanovenia § 657 OZ ide nielen vtedy, keď sa peniaze odovzdajú priamo dlžníkovi, ale aj formou bezhotovostného styku, prípadne podľa dohody zmluvných strán na dlžníkom označený účet tretej osoby, tzn. na účet dlžníkovho veriteľa.

17. „Reálna podstata zmluvy o pôžičke je naplnená aj vtedy, ak veriteľ zo zmluvy o pôžičke podľa zmluvnej dohody s dlžníkom (dohody o platobnom mieste) poukáže peňažnú sumu na účet dlžníkovho veriteľa, pričom dlžník sa zaviazuje mu takto poskytnutú sumu v dohodnutej lehote vrátiť. Uskutočnením prevodu je pritom splnená podmienka odovzdania predmetu pôžičky dlžníkovi.“ (viď podporne rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 3912/2010 zo dňa 30. 10. 2012)

18. „Pri peňažnej pôžičke môže dôjsť k odovzdaniu požičanej sumy i bezhotovostným prevodom na účet dlžníka. Nemožno ani vylúčiť, aby sa zmluvné strany dohodli, že peniaze, ktoré už boli dlžníkovi odovzdané z iného dôvodu a ktoré je povinný vrátiť veriteľovi, budú naďalej (od uzavretia zmluvy o pôžičke) tvoriť predmet pôžičky. Ak konštantná judikatúra v zhode s doktrínou nevyžaduje fyzické odovzdanie predmetu pôžičky dlžníkovi, bolo by zbytočným a neodôvodneným obmedzením autonómie vôle zmluvných strán nepripustiť určenie bankového účtu tretej osoby ako miesta, kam má byť prevedený predmet pôžičky, ak sa na tom strany zmluvy o pôžičke dohodnú. Uskutočnením prevodu je potom splnená podmienka odovzdania predmetu pôžičky dlžníkovi podľa § 657 OZ.“ (viď podporne rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo 3790/2008 zo dňa 11. 11. 2008)

19. Vzhľadom na argumentáciu žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne odvolací súd poukazuje na to, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by medzi žalobkyňou a jej dcérou F. L. došlo k uzavretiu dohody o prevzatí plnenia v zmysle § 534 OZ. Odvolací súd dodáva, že dohoda o prevzatí plnenia zakladá obligačný záväzok medzi hlavným dlžníkom a treťou osobou (náhradným dlžníkom), avšak náhradný dlžník má povinnosť na základe tejto dohody povinnosť jedine voči dlžníkovi, pričom veriteľovi z dohody o prevzatí plnenia nevznikne priame právo. Podstatným je, že v dôsledku prevzatia plnenia nedochádza k zmene subjektov plnenia pôvodného záväzkového vzťahu (dlžník a veriteľ) a nemenia sa ani ich práva a povinnosti, pričom záväzkový vzťah medzi hlavným dlžníkom a veriteľom s nemení. Veriteľ nie je účastníkom dohody o prevzatí plnenia, a preto mu z nej žiadne priame práva voči tretej osobe (náhradnému dlžníkovi) nevyplyvajú.

20. Odvolací súd ďalej konštatuje, že pod premlčaním sa rozumie - oslabenie práva - t.j. súdnu nevymáhateľnosť práva, ktoré sa neuplatnilo v stanovenej lehote (premlčacej dobe) za podmienky, že dlžník vznesie námietku premlčania, ale vzhľadom na existenciu záväzku možnosť dlžníka premlčací záväzok (naturálny záväzok) dobrovoľne splniť aj po uplynutí premlčacej doby. Premlčanie spočíva teda na dvoch právnych skutočnostiach: 1/ na uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby, ktorú nemožno ani skrátiť, ani predĺžiť, pretože je stanovená kogentnými predpismi, 2/ na neuplatnení práva pred súdom alebo u iného príslušného orgánu.

21. Funkciou premlčania je viesť účastníkov občianskoprávných vzťahov k tomu, aby svoje práva včas uplatnili predpísaným spôsobom pred orgánom (prípadne osobou) na to určeným, pokiaľ povinný subjekt nespĺnil svoju povinnosť dobrovoľne a včas. Stav neistoty, ktorý existuje po nesplnení určitej povinnosti (t.j. po zročnosti) nemôže trvať bez obmedzenia, a preto zákon vyžaduje od oprávneného subjektu, aby svoje právo uplatnil v stanovenej premlčacej dobe.

22. Pokiaľ sa jedná o neuplatnenie práva, ide o nečinnosť v tom smere, že oprávnený subjekt neuplatnil svoje právo v stanovenej lehote, pričom nezáleží na tom, z akých príčin (či subjektívnych alebo objektívnych príčin). Práva z občianskoprávných vzťahov sa uplatňujú spravidla na súde, ak nie je daná (výnimočne) právomoc iného orgánu.

23. Účinky uplatnenia práva v premlčacej dobe nastanú však len vtedy, keď sa právo uplatnilo proti tomu subjektu, ktorý má povinnosť plniť voči oprávnenej osobe.

24. Premlčacia doba je určená kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, tzn. dohodou strán ich nemožno ani skrátiť ani predĺžiť. Iba nepriamo ich možno predĺžiť, ak dlžník písomne uzná právo veriteľa čo do dôvodu a výšky, má takéto uznanie podľa §110 ods. 1 OZ za následok prerušenie doterajšej premlčacej doby a vznik plynutia novej desaťročnej doby.

25. Občiansky zákonník ustanovuje dĺžku trvania premlčacej doby, začiatok jej plynutia a podmienky plynutia.

26. Podľa ustanovenia § 107 ods. 1, 2 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

27. Odvolací súd konštatuje, že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je stanovená dvojité kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Ich začiatok je stanovený samostatne; kým objektívna premlčacia doba plynie od momentu, kedy došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, subjektívna plynie odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Ich vzájomný vzťah je taký, že sú od seba nezávislé čo do svojho priebehu, jeho začiatku i konca, ak skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby platí zásada, že lehota so subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr ako lehota s objektívne určeným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou.

28. Objektívna premlčacia doba je stanovená ako maximálna lehota na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Objektívna premlčacia doba začne plynúť pri bezdôvodnom obohatení v okamihu, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Len ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, platí desaťročná objektívna premlčacia doba (§ 107 ods. 2 OZ).

29. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne (fakticky) došlo.

30. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne (fakticky) došlo. Ak sa teda plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. To znamená, že každá z čiastkových platieb plnených bez právneho dôvodu má svoj samostatný „právny osud“, premlčuje sa samostatne a samostatne (viď. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Odo 52/2005 zo dňa 14. 12. 2006).

31. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že bol prospech získaný a kto ho získal. Subjektívna doba sa počíta odo dňa, keď sa oprávnený dozvie o uvedených skutočnostiach. Nestačí teda, že oprávnený (ten, na úkor koho bolo získané bezdôvodné obohatenie) sa prípadne mohol o nich dozvedieť.

32. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako možno právne kvalifikovať takýto nárok vyplývajúci zo skutkových okolností, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011 z 1. mája 2013).

33. Na to, aby začala plynúť subjektívna premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, sa vyžaduje skutočná (preukázaná), a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného. K tomu dochádza len vtedy, keď oprávnený zistí také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť jeho právo žalobou na súde.

34. Ako už bolo uvedené, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vždy vyžaduje skutočná, a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a o tom, kto ho získal. V tejto súvislosti nie je právne významné, že oprávnený z bezdôvodného obohatenia sa o uvedených skutočnostiach mohol dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti.

35. V posudzovanej veci k poukázaniu sumy 2 279,20 Eur na účet žalovaného došlo dňa 02. 06. 2014, pričom žalovaný dňa 10. 06. 2014 potvrdil, že žalobkyňa uhradila svoj dlh voči nemu. Žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 29. 05. 2017, teda v objektívnej trojročnej premlčacej dobe.

36. Odvolací súd ďalej konštatuje, že nedošlo ani k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby, pričom žalovaný nepreukázal (neuniesol dôkazné bremeno), že by žalobkyňa získala vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil skôr, než po porade so svojim právnym zástupcom (dňa 18. 05. 2017).

37. Potom treba vychádzať z tvrdenia žalobkyne o tom, že sa žalovaný na jej úkor obohatil, sa dozvedela až pri prvej porade s advokátom, ktorému udelila plnú moc na zastupovanie v tomto konaní, teda od svojho právneho zástupcu získala skutočnú a kvalifikovanú vedomosť o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia, tzn. že reálne došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia v dôsledku porušenia zákona na strane žalovaného a k akému konkrétnemu rozsahu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného došlo.

38. Žalobkyňa sa teda prvýkrát dozvedela (okrem právneho posúdenia Zmluvy o úvere) aj relevantné skutočnosti pre možnosť uplatnenia si práva na vydanie bezdôvodného obohatenia od svojho právneho zástupcu, pričom k uvedenému došlo pri prvej porade dňa 18. 05. 2017 a od tohto dňa aj začala plynúť pre žalobkyňu dvojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie bezdôvodného obohatenia na súde. Žaloba bola podaná na súde prvej inštancie dňa 29. 05. 2017, t.j. v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

Podľa názoru odvolacieho súdu tvrdenie žalobkyne, že žalobkyňa si v januári r. 2017 prečítala na internete článok, ktorý sa týkal obdobných úverových zmlúv vo všeobecnosti, nie konkrétnej Zmluvy o úvere, preto na základe tohto článku nemohla získať skutočnú, reálnu vedomosť o tom, že na základe Zmluvy o úvere uzatvorenej s právnym predchodcom žalobcu dochádza na jej úkor k bezdôvodnému obohateniu, nie je účelové ani tendenčné a nie je ani v rozpore s tvrdením žalobkyne ohľadne získania relevantných skutočností pre možnosť uplatnenia si práva na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému až od svojho právneho zástupcu pri prvej porade dňa 18. 05. 2017.

39. Zo zmluvy o úvere č. 1065727619 zo dňa 18. 09. 2008 odvolací súd mal preukázané, že Zmluva o úvere bola uzatvorená medzi právnym predchodcom žalovaného GE Money, a.s. so sídlom Bratislava, Bottova 7 (ako veriteľom) a žalobkyňou ako dlžníčkou, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 195 000 Sk (t.j. 6 472,81 Eur). Účastníci Zmluvy o úvere sa dohodli na výške mesačnej splátky 4 173 Sk (138,52 Eur), termíne prvej splátky dňa 18. 10. 2008, ročnej percentuálnej miery nákladov na úver vo výške 16,61%, termíne splatnosti k 18-temu dňu v mesiaci, na počte pravidelných mesačných splátok 72 a na cene úveru 300 456 Sk (9 973,31 Eur).

40. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 18. 09. 2008 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

41. Podľa ustanovenia § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 18. 09. 2008 (ďalej aj „ZoSÚ“) na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

42. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1, 2 ZoSÚ veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

43. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobkyňou došlo k uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 OZ v znení účinnom ku dňu 18. 09. 2008, pričom sa jedná o spotrebiteľský úver v zmysle § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 18. 09. 2008 (ďalej aj „ZoSÚ,“ resp. „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), preto je potrebné aplikovať ustanovenia Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy.

44. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa vystupovala v danom zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľka - fyzická osoba, ktorej bol ponúknutý a poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania a právny predchodca žalovaného vystupoval ako právnická osoba, ktorá ponúka a poskytuje spotrebiteľské úvery v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

45. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

46. Podľa ustanovenia § 4 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,

b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,

n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,

o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

p) práva spotrebiteľa podľa § 7,

q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

47. Podľa ustanovenia § 4 ods. 3 ZoSÚ pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

48. Je potrebné zdôrazniť, že Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanoveniach § 4 definuje, ktoré náležitosti musí obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere.

49. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že Zmluva o úvere uzatvorená medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 g/, h/, k/ Zákona o spotrebiteľských úveroch (konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, ročnú úrokovú sadzbu, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere zverejnenú za príslušný kalendárny štvrtrok), preto sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa ustanovenia § 4 ods. 3 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

50. Podľa ustanovenia § 451 ods. 1, 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

51. Podľa ustanovenia § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

52. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

53. Podľa ustanovenia § 3 NV SR 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov výška úrokov z omeškania je o päť

percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

54. Bezdôvodné obohatenie v zmysle Občianskeho zákonníka v pozitívnom vymedzení je majetkový prospech získaný 1/ plnením bez právneho dôvodu, 2/ plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, 3/ plnením z neplatného právneho úkonu, 4/ z nepoctivých zdrojov, 5/ plnením za toho, kto podľa práva mal plniť sám. Subjekt, ktorý sa bezdôvodne obohatil, je povinný vydať bezdôvodné obohatenie oprávnenému subjektu, t.j. v prospech toho, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo.

55. Keďže žalobkyni bol na základe Zmluvy o úvere poskytnutý právnym predchodcom žalovaného úver vo výške 6 472,81 Eur a žalobkyňa zaplatila na základe Zmluvy o úvere sumu 9 973,31 Eur právnemu predchodcovi žalovaného, resp. žalovanému (táto skutočnosť medzi stranami nebola sporná v zmysle § 151 CSP), pričom právnym predchodcom žalovaného poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa ustanovenia § 4 ods. 3 ZoSÚ, preto žalobkyni vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ustanovenia § 451 a nasl. OZ a to v rozsahu určenom petitom žaloby, t.j. vo výške 2 279,20 Eur voči žalovanému, na ktorého účet bola zo strany žalobkyne dňa 02. 06. 2014 poukázaná suma 2 279,20 Eur.

56. Žalovaný bol vyzvaný žalobkyňou na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2 279,20 Eur výzvou zo dňa 23. 05. 2017, a to do 26. 05. 2017 (viď č.l. 5 spisu), pričom sa jedná o omeškание žalovaného s plnením peňažného dlhu, preto žalobkyni vzniklo právo požadovať od žalovaného popri peňažnom plnení aj úroky z omeškania.

57. Žalobkyni vznikol nárok na zaplataenie úroku z omeškania v zákonnej výške, tj. 5,00% ročne zo sumy 2279,20 Eur od 27. 05. 2017 do zaplataenia s odkazom na § 3 NV SR 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov, keďže základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (ku dňu 27. 05. 2017) bola 0,0%.

58. Žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplataenia úroku z omeškania vo výške 8,00% ročne zo sumy 2279,20 Eur od 27. 05. 2017 do zaplataenia, hoci jej vznikol nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00% zo sumy 2279,20 Eur od 27. 05. 2017 do zaplataenia, preto odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku ktorým žalobu o zaplataenie istiny vo výške 2 279,20 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 2 279,20 Eur od 27. 05. 2017 do zaplataenia zamietol (časť I. výroku) zmeniť podľa § 388 CSP a v časti výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti uplatňovaného úroku z omeškania zamietol (časť I. výroku), potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

59. Odvolací súd dodáva, že nevykonal dôkaz - výsluch svedkyne F.L. vzhľadom na to, že žalobkyňa sa vykonania tohto dôkazu domáhala len v tomto odvolacom konaní. Odvolací súd poukazuje na sudcovskú a zákonnú koncentráciu konania v zmysle § 153, § 154 CSP, pričom sa jedná o prostriedok procesného útoku, ktorý nebol uplatnený pred súdom prvej inštancie a nespĺňa atribúty novoty v odvolacom konaní v zmysle § 366 CSP.

60. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia 396 ods. 2 CSP, podľa ktorého: „Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.“

61. Podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

62. Pri rozhodovaní o trovách konania odvolací súd aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bola konaní plne úspešná žalobkyňa (príslušenstvo pohľadávky nebolo žalobkyňou uplatňované ako kapitalizovaná hodnota a samostatná vec), preto jej odvolací súd priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

63. Pri rozhodovaní o trovách tohto odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bola v odvolacom konaní plne úspešná žalobkyňa (príslušenstvo pohľadávky nebolo žalobkyňou uplatňované ako kapitalizovaná hodnota a samostatná vec), preto jej vznikol nárok náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

64. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

65. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).